40. rocznica wprowadzenia Stanu Wojennego w Polsce

written by Biuro Promocji Miasta i Komunikacji Społecznej | 13 grudnia 2021

W 1981 roku, w nocy z 12 na 13 grudnia, Rada Państwa wprowadziła w Polsce stan wojenny. Ponad trzy tysiące działaczy NSZZ Solidarność, KOR i Niezależnego Zrzeszenia Studentów zostało internowanych, a na ulice wyjechały czołgi. Władzę w kraju przejęła Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego z generałem Wojciechem Jaruzelskim na czele. W całej Polsce wyłączono telefony, telewizja i radio transmitowały w kółko przemówienie generała, w którym ogłaszał on wprowadzenie stanu wojennego.

Efektem wprowadzenia w Polsce stanu wojennego było zmilitaryzowanie zakładów pracy, obywatelom zakazano zmian miejsca pobytu bez zezwolenia, przerwana została łączność telefoniczna, wprowadzono godzinę milicyjną. Wiele tysięcy osób skazano na kary więzienia lub grzywny. Tysiące ludzi było represjonowanych i wyrzuconych z pracy za udział w protestach, popieranie podziemnej działalności NSZZ “S”, czy też samą przynależność do związku. Tylko niewielka część działaczy Solidarności, która organizowała strajki i demonstracje uniknęła internowania czy aresztowań.

Wraz z ogłoszeniem stanu wojennego zawieszono wydawanie prawie całej prasy, a radio i telewizję zmilitaryzowano. Wprowadzono cenzurę korespondencji i rozmów telefonicznych. Strajki i masowe protesty zostały zakazane. Tam gdzie mimo to spontanicznie wybuchały, były tłumione przez wojsko i milicję. Ogółem w czasie stanu wojennego zginęło blisko 100 osób. Celem wprowadzenia stanu wojennego była likwidacja protestów społecznych oraz wstrzymanie procesów demokratyzacyjnych, zainicjowanych w sierpniu 1980 roku.

Zagrażały one trwałości systemu komunistycznego oraz utrzymaniu władzy przez PZPR.

Według przypuszczeń w Ośrodku Odosobnienia, w Ośrodku Wypoczynkowym “Gniewko” w Darłówku, wrocławskiego “Mostostalu” przebywało w różnych okresach 316 internowanych działaczy, głównie kobiet. Przebywali w nim m.in. Tadeusz Mazowiecki, Bronisław Geremek, Andrzej Drawicz, Andrzej Czuma, Wiktor Worszylski, Andrzej Celiński, Joanna Duda – Gwiazda, Grażyna (Gajka) Kuroń, Halina Mikołajska, Krystyna Sienkiewicz, Anna Kowalska i wiele innych.

Wszyscy zatrzymani mieli prawo do uczestnictwa w życiu religijnym, opieki lekarskiej, posiadania własnych książek, mieli także możliwość uprawiania sportu oraz mogli otrzymywać prasę. Regulamin przewidywał swobodę otrzymywania i wysyłania listów, a także jednogodzinną wizytę rodzinną raz na miesiąc. Do chwili zakończenia działalności ośrodka, do 23 grudnia 1982 roku przebywało w nim ponad 200 internowanych.

Polecamy uwadze galerię znaczków, datowników i stempli z tamtego okresu, a związanych z Darłowem.

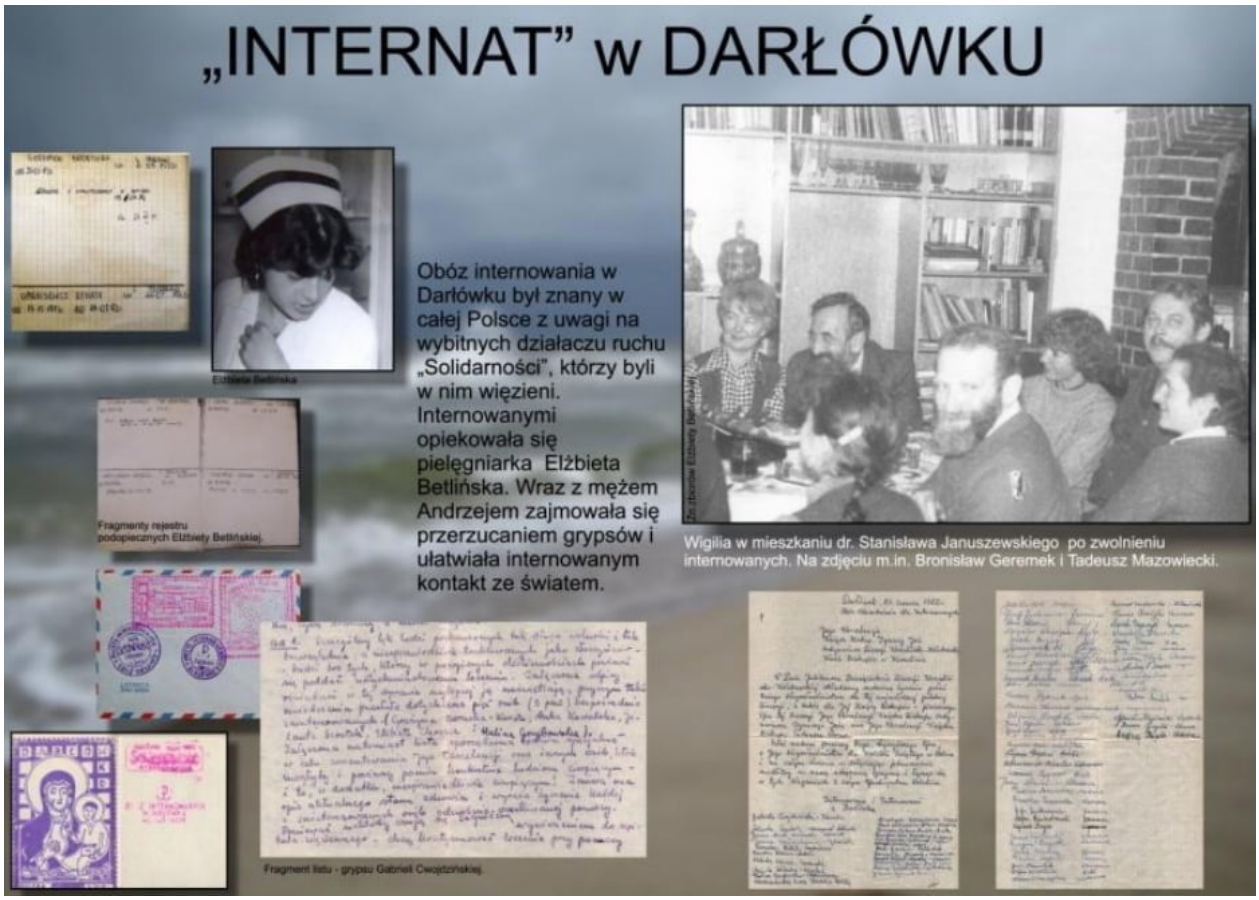

A. Wejnerowski (BPM) / Zamek Książąt Pomorskich w Darłowie / archiwum